

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Učebný text

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná zdravotnícka škola, Školská 230, Považská Bystrica
Názov projektu:	Zodpovedná príprava pre prax
Kód ITMS projektu:	312011AHA4
Aktivita, resp. názov seminára	Práca s nemocničným informačným systémom
Názov témy	Elektronické vedenie ošetrovateľskej dokumentácie-screening vyšetrení sestrou-nutričný screening
Meno a priezvisko učiteľa	PhDr. Alena Zboranová
Dátum vypracovania	14.10.2022

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

Elektronické vedenie ošetrovateľskej dokumentácie-screening vyšetrení sestrou- nutričný screening	4
Podvýživa a jej príčiny	4
Klinický obraz.....	4
Diagnostika	4
Nutričný screening	6
Použitá literatúra.....	7

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Elektronické vedenie ošetrovateľskej dokumentácie- screening vyšetrení sestrou- nutričný screening

Podvýživa a jej príčiny

Podvýživa je nedostatočný prísun živín, najmä bielkovín a sacharidov. Výsledkom je oslabovanie stavby tela a väčšia náchylnosť organizmu na vznik ochorenia. **Podvýživa** nie je problém iba rozvojových krajín, ale priemerne 14-37 % pacientov prijatých do nemocničného zariadenia a domovov pre seniorov je vystavených riziku podvýživy aj v rozvinutých krajinách. Dôležitým nutrientom sú bielkoviny. Odporučený denný prísun bielkovín na deň pre dospelú osobu je 0,8 g/kg hmotnosti.

Príčina

- nedostatočný príjem základných živín,
- zvýšené straty živín,
- zvýšené nároky organizmu na výživu.

Tieto príčinné faktory vedú k deficitu energie a proteínov.

Nedostatočná výživa negatívne ovplyvňuje schopnosť organizmu:

- hojiť rany, • tvoriť hemoglobín, • tvoriť biele krvinky, • udržať adekvátnu ventiláciu, z dôvodu zníženia hmoty a sily dýchacích svalov, • znižuje kapacitu prenosu kyslíka v krvi, • zvyšuje riziko respiračného zlyhania, • zvyšuje riziko vzniku dekubitov, • spôsobuje potlačenie imunitnej reakcie.

Klinický obraz

- strata podkožného tuku,
- strata oblých kontúr,
- kachektický vzhľad,
- slabosť, únavnosť,
- zmeny nálady,
- anorexia,
- dysfágia,
- nauzea, zvracanie,
- hnačky
- opuchy v oblasti priehlavkov na dolných končatinách, opuchy v sakrálnej oblasti, môže sa tiež vytvoriť ascites.

Diagnostika

1. *Nutričná anamnéza*

Získavame aspoň orientačné údaje o stravovaní seniora (stravovacie návyky, množstvo, zloženie stravy, zaobstarávanie a príprava stravy, preferencie chutí),

2. *Fyzikálne vyšetrenia*

Antropometrické vyšetrenia

BMI (body mass index). Vypočíta sa z výšky a váhy pacienta. U mnohých starších osôb nemôžu byť správne určené, napríklad pre prítomnosť výpotku, opuchov, porúch postoja, výraznej kyfózy/kyfoskoliózy, fraktúr stavcov či straty končatiny.

BMI – normálne hodnoty a poruchy výživy, klasifikácia podľa WHO BMI (3, 4) BMI > 40 extrémna obezita BMI < 18,5 podvýživa BMI > 30 – 39,99 obezita BMI 17 – 18,5 mierna BMI 25,0 – 29,99 nadváha BMI 16 – 17 stredná BMI 18,4 – 24,99 norma BMI < 16 ťažká

Za vážnu stratu hmotnosti sa považuje pokles o viac ako 5 % za mesiac, 7,5 % za 3 mesiace a 10 % za 6 mesiacov, v kontexte akútneho infarktu strata telesnej hmotnosti o viac ako 2 % za týždeň.

Meranie obvodu nedominantného ramena (stav svalovej hmoty)

Meranie výšky kožnej riasy nad tricepsom (stav tukových zásob).

Ich znížené hodnoty sú indikátormi nedostatočnej výživy.

3. Laboratórne vyšetrenia

Najčastejšie vykonávané laboratórne testy spojené so stavom výživy sú:

C-reaktívny proteín, albumín, prealbumín, transferín, kreatinín a glukóza.

Z elektrolytov najmä: sodík, draslík, vápnik, fosfor a horčík.

Krvné lipidy, pečenej enzýmy, kyselinu močovú a mnohé ďalšie.

Aby sa podchytilo čo najviac pacientov vyžadujúcich nutričnú starostlivosť, je nutné kontrolovať pravidelne nutričný stav každého pacienta pri prijíme a pri dlhšej hospitalizácii. Na to slúži **NS- nutričný screening**. NS je nástroj, slúžiaci na rýchlu identifikáciu pacientov ohrozených podvýživou.

Európska spoločnosť pre klinickú výživu a metabolizmus (European Society for Clinical Nutrition and Metabolism, ďalej iba ESPEN) navrhuje používanie Nutrition RiskScreening-2002 (NRS-2002) a Malnutrition Universal Screening Tool (MUST) ako validovaných nástrojov. U starších osôb odporúča používať Mini Nutritional Assessment (MNA) v plnej alebo skrátenej forme. Medzi ďalšie validované nástroje sa radia aj Malnutrition Screening Tool (MST) a Short Nutritional Assessment Questionnaire (SNAQ). Nástroje sú zostavené z rôznych kombinácií otázok týkajúcich sa telesnej hmotnosti a jej úbytku, príjmu stravy, závažnosti ochorenia a veku.

Pre populáciu starších je k dispozícii Škála pre hodnotenie stavu výživy- (MNA/ MNA – SF; The Mini – Nutritional Assessment/- Short Form). MNA je komplexný nástroj na diagnostiku prítomnosti malnutície.

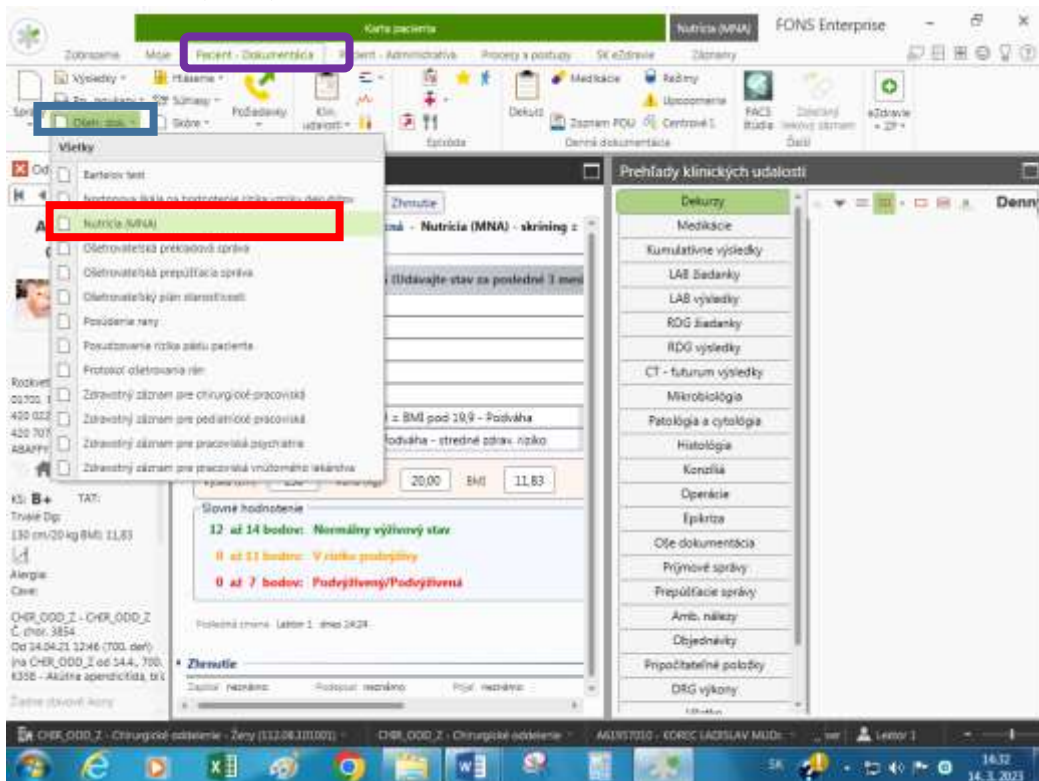

Nutričný screening

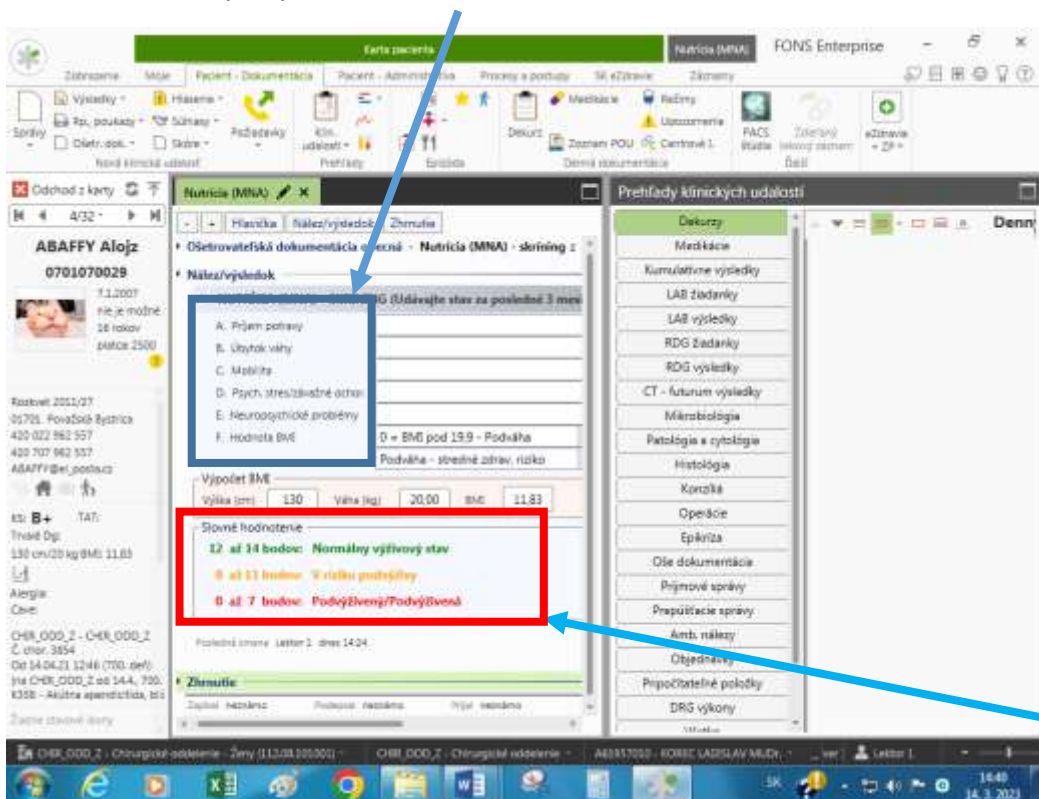
1.krok- Pacient- Dokumentácia

2. krok- Ošetrovateľská dokumentácia

3.krok- Nutričia (MNA)

Klikáme na kolónky a vyberieme z možností

Slovné
hodnotenie
výživy

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Použitá literatúra

1. <https://stapro.sk/produkty-fons/fons-enterprise/>